І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 5-го ЧЕРВНЯ 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 5, 1958 No. 106. VOL. LXV.

ПРЕЗИДЕНТ КОНФЕРУЄ З КРАЙОВОЮ РАДОЮ БЕЗПЕКИ

Вашингтон. — У вівторок, дня 3 червня ц. р., президент Айзенгавер відбув конференцію із Крайовою Радою Безпеки, присвячену справам оборони і зокрема закордонної політики ЗДА. Офіційного комунікату про ці наради ще не опубліковано, але вже тепер відомо, що на цих нарадах започатковано основний перегляд й обговорення всіх проблем, зв'язаних із закордонною політикою ЗДА, особливо ж із останніми кризами у здійснюванні цієї політики. В політичних колах звертають теж увагу на три основні проблеми в оборонній політиці ЗДА і на конечність їх вирішення вже в найближчому часі. В оборонній ділянці вимагають рішення такі питання як справа першенства в продукції тих чи інших родів керованих ракет, модерних літаків і підводних човнів озброєних в ракети, конечність дальшого посилювання спроможности ЗДА вести політику „обмежених воєн" і конечність ревізії дотеперішньої оборонної системи американського континенту. Всі ці питання вимагають з одного боку відповідного розподілу фондів на оборону і з другого боку теж встановлення і здійснювання нових напрямних у закордонній політиці особливо ж узв'язку із останніми подіями у світі, такими як прихід де Голя до влади у Франції, поглиблення розриву між Тітом і Совєтським Союзом, позитивний для Заходу вислід виборів в Італії та Японії, ситуація в Індонезії, готовість Нассера співпрацювати для ліквідації кризи в Ливані та інші справи. Вимагають теж розгляду і конкретної дії господарські кризи в Бразилії, Колюмбії та Чіле. Якщо йде про ситуацію у Франції, то вона буде теж темою нарад між през. Айзенгавером і прем'єром Великої Британії Гаролдом МекМілленом, який прибуває до ЗДА в суботу, дня 7 червня ц. р. і який плянує відбути в найближчому часі теж і зустріч з прем'єром Франції ген. де Голем.

Почалися переслухання про відносини ЗДА до Латинської Америки

Вашингтон. — 3-го червня почалися переслухання на підкомісії закордонних справ про відносини ЗДА до країн Латинської Америки. Голова цієї підкомісії конгресмен Роберт С. Бирд сказав що, ціллю цих переслухань буде знайти причину напасти на віце-президента Ричарда М. Ніксона в Перу і в Венесуелі під час його поїздки по країнах Південної Америки. Підкомісія буде цікавитися, головним чином, економічним станом в державах Південної Америки, а менше подробицями демонстрації проти віце-президента. Підкомісія не плянує кликати на свідка віце президента Ніксона. Першим свідком був асистент державного секретаря для справ Південної Америки Рой Р. Работтом. Зізнаватиме також і представник Центральної Розвідчої аґенції.

Лінард Голл повідомив про свою кандидатуру на губернатора

Ню Йорк. — Колишній голова Республіканського Крайового Комітету Лінард Голл повідомив 3-го червня, що він старатиметься про республіканське наименування на кандидата на губернатора нюйоркського стейту. Він є першим республіканцем, який публічно повідомив про свою кандидатуру, бо інші можливі кандидати цієї партії ще не заявилися публічно. До інших кандидатів належать Нелсон А. Рокфеллер і стейтовий сенатор Волтер Д. Магоні з Боффало. Голл заявив, що Ню Йорк „потребує такого губернатора, який дбав би про його престиж", бо теперішній губернатор в Олбані (Аверел Гарриман) нічого іншого не робить, тільки кандидує на президента ЗДА. Голл твердить, що під час його подорожі по цілому стейті численні виборці просили його, щоб погодився кандидувати на губернатора, щоб республіканці могли здобути цей пост.

Бравн веде перед у виборах в Каліфорнії

Сан Франсіско. — 3-го червня в Каліфорнії відбувалися правибори, в яких мали вибрати кандидатів на губернатора того стейту і на сенатора, бо теперішній сенатор республіканець Вільям Ф. Новленд не старається про перевибір, тільки кандидує на губернатора. Згідно з місцевою виборчою ординацією кандидат може кандидувати на списках обох партій Демократичної і Республіканської, і тому і сенатор Новленд і його демократичний противник стейтовий генеральний прокуратор Едмунд Бравн кандидують на списках обох партій. Прокуратор Бравн веде перед і на основі неповних виборчих вислідів він дістав 172,694 демократичні голоси і 27,858 республіканських, а сенатор Новленд має 90,660 республіканських і 27,024 демократичні голоси. Досі Новленд має — 117,684, а Бравн 200,452 голоси. Обидва вони будуть наименовані кандидатами на губернатора, і під час виборів восени змагатимуться за те, хто буде губернатором Каліфорнії.

В АМЕРИЦІ

● **Рада Безпеки** повідомляє, що під час триденного вільного від праці кінця тижня на шляхах ЗДА згинула 371 особа, — що є рекордовим числом. Крім того 130 осіб втопилося, а 88 осіб згинуло в інших випадках, так що разом згинуло 589 осіб. Рада Безпеки передбачала тільки 350 смертних випадків.

● **Прем'єр міністрів Кваме Нкрумач** республіки Ґана 23 липня прибуде до ЗДА на запрошення президента Айзенгавера. Він буде три дні у Вашинґтоні, а після того відвідає Гарісбурґ, Па., Филаделфію, Шикаґо і Ню Йорк. 2-го серпня він від'їде до Ґани.

● **Професор хемії** в Нюйоркському університеті Вільям Карут Мек Тевіш працює в цьому університеті 50 років. В 1908 р. він, як 15-річний юнак почав мити пляшки в хемічній лябораторії. Впродовж 5-ох років він пізнав хемію і, хоч мав тільки народну освіту, почав студіювати на університеті, і вкінці став його професором. 4 червня ц. р. він закінчив працю в університеті і перейшов на емеритуру та буде жити на фармі.

● **Представник Канадійського уряду** поінформував парлямент, що збільшує бюджет на 58,151,-061 долярів, і тепер федеральні видатки виноситимуть 5,800,000,-000 долярів.

● **Джетовий бомбовик фльоти** експльодував у повітрі над містом Севіллою, Флорида, і в цій катастрофі згинув пілот, а два члени залоги врятувалися на парашутах. Частини літака впали на місто і спалили два доми, один дім частинно знищили та важко пошкодили церкву. Жадний цивіліст не був поранений.

● **Кіностудія Колумбія Пікчерс** повідомляє, що накручує фільм із життя спеціяліста від керованих ракет д-ра Вернгера фон Бравна. В цьому фільмі співпрацюватиме німецька кіностудія в Мюнхені „Ромбус Фільмс". Д-р фон Бравн був німецьким фахівцем від ракет, і після війни переїхав на працю до ЗДА.

Стейтові Торговельні Палати за зменшення податків

Вашингтон. — Рада Стейтових Торговельних Палат закликає громадянство, щоб висиланням листів до членів Конгресу переконало законодатну частину уряду в тому, що конче треба зменшити податки ще в цьому році, бо це причиниться до поліпшення економіки. Рада не погоджується зі становищем уряду і проводами обох партій, які гадають, що зменшення податків спричинить великий дефіцит федерального бюджету. Представники торговельних палат вказують на те, що зменшення прибуткових податків поліпшить економіку, і внаслідок цього будуть більші прибутки з податків, як це бувало вже при попередніх зменшеннях податку. Представники торговельних палат заявляють: „Спонукливе зменшення податків спричинить більше варстатів праці ніж будь-яке інше федеральне видаткування на поліпшення економіки". Торговельники погоджуються з Президентом в тому, що рецесія зменшується, але зменшення економічної знижки не є однозначне з ростом економіки.

Голови великих корпорацій оскаржують робітництво в спричиненні економічної знижки

Вашингтон. — Провідники 15-ох найбільших в цій країні промислових фірм, банків і забезпеченевих аґенцій зізнавали на Сенатській Фінансовій Комісії і твердили, що теперішню економічну рецесію завинили робітничі організації, які постійно домагалися і домагаються збільшення робітничих платень. Збільшені заробітки спричиняють збільшені ціни на товари, а громадянство відповідає на те тим, що обмежує закупи, і тим способом виникає рецесія. Найгостріше проти робітництва виступив голова компанії Дженерал Електрік Ральф Дж. Кордінер, який твердив, що змагання між заробітними платнями і цінами спричинює те, що робітничі спілки мають „монопольну силу в продукції і при допомозі тієї сили можуть знищити підприємство. Представники робітництва відповідають на це, що твердження підприємців не є правдиві, бо робітничі заробітки не збільшуються в такому темпі, в якому зростають ціни товарів і прибутки підприємців.

Німецький президент Гойсс прибув до ЗДА

Вашингтон. — 4-го червня прибув із Канади літаком президента Айзенгавера президент Західньої Німеччини Теодор Гойсс, який закінчив свою візиту в Канаді. В Канаді президент Гойсс промовляв на спільній сесії Сенату і Палати Громад і заявив, що між Німеччиною і Канадою існують дружні відносини. Німецькі летуни вишколювалися в Канаді, а канадійські вояки стоять в Німеччині, згідно з умовою Північно-Атлантійського Пакту. Західня Німеччина вдячна Канаді і за її змагання до об'єднання двох Німеччин мирним способом. Президент Гойсс є гостем генерального губернатора Вінсента Мессі. Німеччина дякує Канаді за ту допомогу, яку вона дістала після закінчення другої світової війни.

СУДДЯ ІВАН С. ҐОНАС, ЧЛЕН УНС, КАНДИДУЄ ДО СЕНАТУ ЗДА

Суддя Іван С. Ґонас, від 1943-го року член Українського Народного Союзу, зголосив свою кандидауру на сенатора З'єдинених Держав із стейту Індіяна та почав відповідну кампанію, щоб здобути цю кандидатуру з Демократичної партії у правиборах, що відбудуться там з кінцем цього місяця. Суддя Ґонас був делеґатом 176-го Відділу УНС на останній конвенції УНС в Клівленді та виголосив там по-лемківськи палку промову, підкреслюючи в ній гордість із свого українського походження та великої української спадщини. Суддя Ґонас, хоч ще відносно молодий віком, має за собою вже велику кар'єру публічної служби, бувши членом стейтової леґіслятури та правним дорадником американської делеґації на одній із міжнародних конференцій в Женеві. Тому, що кандидатура на такий високий пост, як сенатор З'єдинених Держав, вимагає відповідних фондів, створився окремий Американсько-український Комітет, що поставив собі за завдання здобути ці фонди. Комітет очолює новообраний заступник головного предсідника УНСоюзу Йосип Лисогір, а інший член УНС, адв. Петро Ґулик, який на останній конвенції кандидував на головного контролера, є скарбником цього Крайового Комітету. Рівночасно з цим Крайовим Комітетом для збірки фондів на передвиборчу кампанію судді Ґонаса, створено ряд стейтових комітетів, що їх очолюють: в Ню Йорку адв. Степан Ярема, в Ню Джерзі адв. Марсел Ваґнер, а в Західній Пенсилвенії проф. Честер Монастирський. Кількасот долярів на передвиборчу кампанію судді Ґонаса склали вже делеґати на конвенції УНС в Клівленді, а збірка, від якої може залежати вибір першого сенатора ЗДА українського роду, інтесивно продовжується. Пожертви можна посилати на адресу голови Комітету: Joseph Lesawyer, 141-19 Hoover Ave., Queens, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Виставка малюнків Школи Проф. К. Антонович** у Вінніпеґу відбулася в днях 31 травня й 1-го червня. Доповідь на відкритті на тему мистецького виховання молоді виголосив Президент Манітобської Асоціяції Мистців — Л. Мол. Виставку зорганізовано заходами Патронату Школи під керуванням пані О. Войценко. Виставлено було понад 100 праць учнів і учениць школи. —

● **Спільна сесія УВАН НТШ в Едмонтоні, Канада.** Дня 15-го червня відбудеться з нагоди з'їзду канадійських наукових установ і організацій в Едмонтоні, Алберта, спільна сесія української Вільної Академії Наук і Наукового Товариства ім. Шевченка сполучена з бенкетом у честь о. д-ра В. Лаби. Доповідь від УВАН п. н. „Канадійське українознавство й українське канадознавство" виголосить проф. Яр. Рудницький з Вінніпеґу.

● **УВАН у Канаді** поробила заходи в справі інкорпорації перед провінційною (стейтовою) управою Манітоби в Вінніпеґу. Новий статут УВАН передбачає реорганізацію установи на нових основах узгіднених із вимогами канадійських актів про товариства й культурні корпорації.

● **Ярослава Ґеруляк, студентка** мистецького департаменту Університету Нортвестерн, що готується тепер до маґістерського диплому, одержала стипендію-нагороду ім. Ленори Шворц на 1957-58 рік. В 1955-57 рр. Ярослава Ґеруляк була інструкторкою мистецтва в Мангаттенвіл Каледж оф ди Сакред Гарт в стейті Ню Йорк. Останніми роками вона звернула увагу мистецької критики і публіки своїми образами і працями, виставленими під час виставок групи українських молодих мистців в Ню Йорку і в Шикаґо.

● **Першу нагороду за найкращу скульптуру** на мистецькій виставці шикаґівського Мистецького Інституту одержав молодий український мистець-модерніст Михайло Урбан, студент і стипендист згаданого Інституту.

● **Вписи на курси українознавства** в Літній Школі Манітобського університету продовжено до 13-го червня ц. р. Курси відбудуться в місяцях липні й серпні в Вінніпеґу.

РАДА РЕСПУБЛІКИ АПРОБУЄ УДІЛЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ ПОВНОВЛАСТЕЙ ДЕ ҐОЛЕВІ

Ген. Шарль де Ґоль (позначений стрілкою) промовляє до Ради Республіки перед оконечним потвердженням надзвичайних повновластей для створеного ним уряду, уділених йому вже Французьким Національним Зібранням.

ХРУЩОВ ПОНОВЛЮЄ АТАКУ ПРОТИ ТІТА

СТВЕРДЖУЄ „ЗАСАДНИЧУ ПРАВИЛЬНІСТЬ" ВИКИНЕННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЮҐОСЛАВІЇ З КОМІНФОРМУ В 1948 РОЦІ

Москва. — У вівторок 3-го червня ц.р. вечером московське радіо вперше передало текст промови Нікіти Хрущова, виголошеної в останніх днях на конґресі Комуністичної партії Болгарії в Софії. У цій своїй промові Хрущов виступив з новою гострою атакою проти Тіта і всієї юґославської Комуністичної партії, признавши правду китайським комуністам, що Сталін, викинувши комуністичну Юґославію з Комінформу в 1948 році, діяв „засадничо правильно". Хрущов гостро таврував юґославських „ревізіоністів", назвавши їх „троянським конем у комуністичному таборі", що розкладає цей табір. Хрущов заперечив наче б теперішній спір з Юґославією — це якась новина. Він подав нарис совєтсько-юґославських взаємин від кінця війни, вказуючи на щораз нові конфлікти між Москвою і Беоґрадом. Зокрема Хрущов натаврував становище Тіта в 1956 році після брутального здавлення Москвою мадярської „контрреволюції", що Хрущов вважає порушенням збоку Юґославії того замирення, яке настало попереднього 1955 року, під час відвідин Булґаніна і Хрущова в Беоґраді. Далі, Хрущов підкреслив, що хоч в серпні мин. року він і Тіто, на своїй зустрічі в Румунії, знову пробували встановити замирення, проте юґославська делеґація на комуністичному з'їзді в Москві в листопаді минулого року відмовилась підписати спільну декларацію всіх комуністичних партій. Тіто твердив що „весь комуністичний табір одностайний у своєму засуджуванні юґославських комуністів".

Не тільки цей останній безпосередній виступ Хрущова, але й офіційна відповідь юґославського уряду на совєтське повідомлення про „відсунення" економічної допомоги, дальше загострило взаємини між тими двома країнами. Юґославія відмовляється вести будь-які переговори в цій справі, доки не дістанеться від Москви виконання підписаної умови про економічну допомогу Юґославії у висоті $285,000,-000 та заявляє, що буде домагатися відшкодування за втрати, понесені внаслідку несподіваного зламання тієї умови Москвою.

У Ливані трохи спокійніше

Бейрут. — Закордонні обсерватори в Ливані схиляються до погляду, що урядові президента Каміля Шамуна й прем'єра ес-Сольга вдалося опанувати ситуацію. Хоча за останні неділю й понеділок в столиці краю Бейруті вибуло 12 бомб (!), проте жертв у людях не було, а люди привикли вже до таких „буденних" подій в ливанській дійсності. Покищо у місті Бенґазі в Лібії ведуться тайні наради Арабської Ліґи, до якої Ливан звернувся зі скаргою проти З'єдиненої Арабської Республіки (Єгипту і Сирії) за втручання у внутрішні справи. Поки справа не буде вичерпана на терені Арабської Ліґи Ливан не апелюватиме до Ради Безпеки Об'єднаних Націй. Західні держави переконані, що ливанський уряд має достатчні докази на дійсну вину Єгипту і Сирії в під'юджуванні внутрішньої опозиції у Ливані до збройної револьти з постачанні зброї опозиціоністам, перекидуванні з Сирії збройних банд та в нацьковуванні ливанців проти ливанців безперервними підбурюючими радіоавдиціями і пресовими статтями. Неясною є роля шефа ливанського штабу генерала Фуада Шегаба який наче б потурав революційним актам і затіям, не використовуючи як слід підлеглого йому війська для боротьби проти партизанів і терористів.

Західньо-европейські соціялісти заповіли з'їзд у Брюсселі

Лондон. — Рада Соціялістичного Інтернаціоналу рішила відбути в найближчому тижні своє пленарне засідання в столиці Бельгії Брюсселі у зв'язку з подіями у Франції. До Лондону з'їались на інформаційні розмови видатні соціял-демократичні діячі з Франції, Західньої Німеччини, Італії, Бельгії, Голляндії, Австрії, Швеції, Швайцарії і Ізраїлю. Всі без винятку соціялістичні діячі з західньо-европейських країн жаліють, що у Франції заламалась система нормального парляментарного правління і що самі соціялісти мусіли вибирати поміж капітуляцією з парляментаризму та громадянською війною. Однак між приявними в Лондоні соціялістами існують різниці поглядів щодо становища, що його треба надалі прийняти супроти уряду де Ґоля. Члени лівого крила англійської Партії праці огірчені з приводу участи французьких соціялістів в уряді де Ґоля. Зокрема, вони таврують генер. секретаря французької Соціялістичної партії, кол. прем'єра Ґю Молле, за його компромісове становище до ген. де Ґолля.

ДЕ ҐОЛЬ ПОЧАВ СВОЄ УРЯДУВАННЯ ПРИЇЗДОМ ДО АЛЬЖИРУ

Альжир. — Вночі з вівтірка на середу 4-го червня ц. р. (в Альжирі була тоді год. 8 ранку) прилетів з Парижу до Альжиру генерал Шарль де Ґоль, як новий прем'єр Французького уряду. Його витали маси народу, не тільки европейських поселенців, але й автохтонних арабів, серед яких призвище де Ґоля відоме з останньої війни. Де Ґоль вперше за час останньої кризи прибув в генеральській уніформі, що коментатори пояснюють як заманіфестування найпершої цілі цього приїзду до Альжиру — завести дисципліну у французькій армії, на яку впала тінь, що верхівка армії в Альжирі взяла участь у бунті реакційних елементів з-посеред французьких колоністів проти леґального французького уряду. Напередодні свого приїзду до Альжиру генерал де Ґоль викликав був до Парижу головного команданта французьких збройних сил в Альжирі генерала Раула Саллна, команданта тамошнього летунства генерала Едмонда Жуго і шефа штабу генерала Саляна, генерала Леона Дюляка. Він мав із ними в Парижі півторагод. розмову. Всупереч первісному повідомленню в Альжирі, що ген. Салян витатиме де Ґоля в Альжирі, ген. Салян взагалі залишився в Парижі на той час. Зате в товаристві ген. де Ґоля знаходиться призначений назад на становище французького головного шефа штабу ген. Поль Елі, який зрікся був на знак протесту проти поставлення під домашній арешт деяких високих військовиків, за наказом уряду Пфлімлена, без попереднього повідомлення про те генерала Елі. Одним із цивільних прибічників де Ґоля в подорожі до Альжиру є соціяліст М. Лежен, новопризначений міністер для справ Сагари. В Альжирі мають — за часописними вістками — вирішити, хто стане новим міністром для справ Альжиру. Де Ґоль буцім-то заявив був, що цим міністром не буде Жак Сустель, колишній міністер для справ Альжиру і головний політичний дорадник генералів, причетних до бунту проти уряду Пфлімлена. Поруч із „заведенням порядку" в армії в Альжирі та з'ясуванням взаємовідношення між Комітетом публічної безпеки і центральним урядом в Парижі, найбільше завдання де Ґоля в Альжирі — зорієнтуватись на місці щодо можливостей якнайшвидшого закінчення війни в Альжирі. Праві французькі кола в Альжирі, які своїми демонстраціями і затіянням перевороту на Корсиці допомогли генералові де Ґолеві прийти до влади, лякаються, що де Ґоль схиляється радше до французько-альжирської федерації, ані ж „інтеґрації", себто культурно-політичної асиміляції як її пропонує Сустель.

З інших подій учорашнього дня треба згадати признання Радою Республіки більшістю 256 голосів проти 30 уповноваження для де Ґоля для виготовлення реформи конституції, яку затвердив би всенародний плебісцит. У вівторок 3 червня французький парлямент, після короткої промови його голови Андре ле Трокера, закінченої окликом „Хай живе Республіка!", — роз'їхався „на ферії", які триватимуть шість місяців, під час яких де Ґоль має право правити декретами.

Преса виявляє подробиці змови де-ґолістів

Лондон. — В лондонській пресі появились подробиці змови, яка закінчилась альжирським бунтом проти центрального уряду Пфлімлена та приходом до влади генерала де Ґоля. Початки цієї змови сягають ще до війни в Індокитаї: коли чотири роки тому впала французька фортеця Дієнбієнфу, то гурт французьких старшин буцім-то заприсяг працювати над поваленням тієї урядово-парляментарної системи у Франції, яка завинила у поразці армії в Індокитаї. Цю тодішню постанову законкретизував Леон Дельбек, який став був шефом канцелярії у міністра оборони в уряді Фелікса Ґаяра, деґолліста Жака Шабан-Дельмаса. Також колишній міністер для справ Альжиру, соціяліст Роберт Лякост знав про цю змову, дармащо ніби відмовився від безпосередньої участи в ній. Генерали Салян і Массі дали себе втягнути туди вже в останньому часі. Однаково Фелікс Ґаяр, як його наступник П'єр Пфлімлен відмовились дати телефонічну згоду генералам на стріляння до демонстрантів на вулицях Альжиру 13 травня ц. р. Тоді ці генерали пішли по лінії найлегшого опору й дали свою згоду, а то й очолили Комітет публічної безпеки, який відмовив послуху урядові в Парижі. Генерал де Ґоль вже раніше був повідомлений про змову, але не знав її подробиць. Він відмежувався від змовників та хоч не осудив їх, проте заявив, що не прийме влади революційним шляхом. Нікого теж з головних змовників не включив до свого уряду. Фінансував змову багатий французький колоніст-фабрикант Нувіон, у віллі якого мешкав Дельбек, а поважні послуги змовників віддавала пані Нувіон, колишня активна діячка крайньої правиці у Франції.

У СВІТІ

● **Громадянська війна в Ливані** між прихильниками прозахідного режиму президента Каміля Шамуна і його противниками — дуже кумедна: один лідер повстанських партизанів, кол. прем'єр Башід Карамеґ має повну свободу рухів в столиці Ливану Бейруті і відбув публічну пресову конференцію, інший лідер, теж кол. прем'єр Саеб Саляхам, втримує свою „приватну армію", яка стереже його дому і не визнає уряду ні поліції, але з тим ватажком бунтівників можна свобідно розмовляти телефонічно. Шефові армії генералові Фуадові Шегабові закидають, що протягом трьох тижнів вибуху протиурядових заворушень просто тільки вдає, що поборює ворохобників, але поважно не робить цього.

● **Англійського соціялістичного журналіста, Майкеля Фута** кореспондента щоденника „Ді Лондон Дейлі Геральд-у", видалили з Франції за зневажливу для французького президента Рене Коті кореспонденцію. Фут написав про президента Коті, як про „велику нулю" і додав, що „всі парфуми Арабії не всилі зробити пахучим ім'я Коті". Рене Коті належить до родини, що має найславетнішу у світі фабрику парфум.

● **Італійський уряд відкинув** совєтську пропозицію, щоб Італія підписала з СССР пакт неаґресії. Італійське міністерство закордонних справ пояснило, що „трудно забути нещасливу долю тих країн, які повірили Совєтам і підписали з ними пакт неаґресії". В нинішній ситуації, твердить Італія, єдиний рятунок для вільних держав — це приналежність до колективних пактів безпеки, а не до двостороннього пакту з Москвою.

● **Індійський прем'єр Джавагарлал Неру**, вперше за свого кругло 10-річного урядування мав 11-денну відпустку, що її відбув у горах Гімалаях в повному відірванні від державних справ. Вернувся до столиці Ню Делі відпочитий і в доброму настрої. Він головуватиме на засіданні ради міністрів, відбуде пресову конференцію і наприкінці цього тижня виїздить назад в гори. Він погодився залишитись на становищі прем'єра тільки під умовою, що візьме довшу відпустку, без якої йому грозило повне заламання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіти і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

E Pluribus Unum

„Е плюрібус унум" — у множестві одне — це є мотто американської нації, виписане не тільки на монетах, але і глибоко в душі і наставленні американського народу. Величезна мозаїка рас, культур і традицій, що впродовж кількох сторіч спільної праці і змагань потрапила об'єднатись в одну гармонійну цілість завдяки основній підвалині американської філософії і демократії, себто на принципі, що всі люди сотворені рівними, стала найбільшим благословенням для цієї країни і джерелом її безприкладного росту і розвитку.

Цю спасенну засаду „у множестві одне" відносно американської нації не раз коментовано на цьому місці. Це цілком зрозуміле, бо ж з цієї засади користають у великій мірі і зокрема поодинокі етнічні групи в Америці, включно з нашою, українською. 24-та конвенція Українського Народного Союзу, що відбулася впродовж минулого тижня в Клівленді, дала нам ще один доказ благонадійности цієї клясичної засади „у множестві одне", яку Америка прийняла за своє мотто та яка, виходило б, глибоко вкорінилась і стала частиною американського способу думання і поступування.

Уже в попередньому коментарі на тему цієї конвенції УНСоюзу згадувано, що одною з найбільш характеристичних прикмет конвенції був факт, що хоч на ній були групи, які на ній же творились довкола проблем чи осіб кандидатів на різні пости в Головному Уряді — що цілком природнє і навіть побажане, то там не було тієї груповости, яку можна б вважати партійництвом в негативному розумінні того слова. Справа ця така важлива, що її варто віддати окрему увагу.

У складі нашої суспільности в Америці і Канаді можна б добачати кілька ліній можливого поділу, про які досить часто говориться і пишеться та які час від часу проявляються. Першу лінію можна б назвати поселенською і вона могла б ділити нашу спільноту на три головні групи: давніх поселенців, тут народжених громадян та новіших поселенців, себто тих, що поселились на американському континенті після останньої війни. Другою лінією поділу могла б бути політична зрізничкованість на базі політичних партій в Европі та симпатій до них. Вкінці третьою лінією поділу могло б бути віровизнання, яке не раз у нашій спільноті було причиною поділу й антагонізмів.

Ці справи ми тільки називаємо по імені та прецизуємо, бо про них кожний знає і більшість здає собі з них справу.

На останній конвенці Українського Народного Союзу, як і в самій цій нашій організації, були у відповідній пропорції заступлені всі ці прошарки нашої спільноти. Що більше, вже на деякий час перед конвенцією були всякі розмови, здогади *або й надії на цю різноманітність делегатів, були і всякі* спекуляції чи спроби спекуляцій, що також цілком природнє і демократичне, бо кожний з цих прошарків міг би мати деякі свої окремі заінтересування, для яких міг би групуватись.

Тим часом сама конвенція, її перебіг і вислід дали нам у цьому відношенні стовідсоткове потвердження, що Український Народний Союз побудований і в ньому під кожним оглядом діє оця спасенна засада „у множестві одне", що Український Народний Союз справжній союз ідей, праці та інтересів кожного його члена, без уваги на місце його народження і час його поселення, без уваги на політичні переконання чи віровизнання. На конвенції, як уже згадано, були заступлені всі наші суспільні прошарки, але там були в першу чергу союзівці, для яких „салюс реї публіце" — добро нашої союзової республіки було найвищим законом, отже вони й „групувались" виключно довкола того добра, як вони його найкраще розуміють.

У цьому, як і в багатьох інших відношеннях 24-та конвенція УНСоюзу була направду історичною і вона може та повинна започаткувати новий і небувалий ще досі ріст та розвиток і УНСоюзу і всієї нашої спільноти. Не треба бо бути аж аналітиком, щоб знати, що одною з найголовніших причин наших труднощів було те, що наш нарід часто поступав цілком навпаки, себто творив множество в одинині, що прямував — як каже народнє прислів'я — один до ліса, а другий до біса, або — кажучи Мазепинською фразою — „не в один гуж всі тягнули" ... .

24-та конвенція УНСоюзу, включно із вибраним на ній складом нового Головного Уряду, безсумнівно доказує, що всі ми нарешті спромоглися „потягнути в один гуж", що ми направду „в множестві одне". Якщо ми підтвердимо це ще й нашою щоденною працею, то ми можемо бути спокійні за наше майбутнє.

ЗДА І ПІВДЕННА АМЕРИКА

Карикатурист щоденника „Ди Гартфорд Таймс" Велтман нарисував, як віце-президент Ричард М. Ніксон після повороту з своєї поїздки доброї волі по країнах Південної Америки витягає з своєї ручної валізки, на якій є написи Ліма і Каракас, п'ять каменів. Ці камені мають такі написи: квоти на імпортовані товари, наша політика високих тариф, наша толеранція до диктаторських режимів, комуністичне підбурювання на незаінтересування справами Латинської Америки. Над цією карикатурою вміщено напис, в якому кажеться, що „треба вивчати походження цих каменів".

І американці студіюють причину невдоволення з політики ЗДА в деяких державах Південної Америки та приходять до висновку, що південно-американська проблема — це справа економічної допомоги ЗДА тим державам. Коли б вдалося цю справу з успіхом розв'язати, тоді не мало б послуху комуністичне підбурювання, а зацікавлення південно-американськими проблемами в цій країні зросло б, і внаслідок того поглибилася б і поширилися б і культурні взаємини між Північною та Південною Америками.

Поїздка Нікcона до 8-ох латинських держав звернула увагу американського політичного світу на те, що не є все добре в відношенні північної до південної частин Західньої Півкулі і навпаки, і що цей стан використовують комуністи ,які стараються туди пропихати свої товари та політичною пропагандою підкопувати впливи ЗДА.

Уряд ЗДА не хоче вмішуватися у внутрішні справи чужих держав і тому він втримує добрі взаємини і з урядами тих держав, де при владі є диктатори, яких ненавидить місцеве населення. Уряд нашої країни не дбає про те, щоб відповідно виясньовати й обороняти це своє становище, а це дає такий наслідок, що демократичне в своїй більшості населення оскаржує уряд ЗДА в підтримці диктаторів. Цього не було б, коли б між Вашингтоном і столицями латинських держав *були живіші контакти*: виміна студентів, робітничих провідників, виховників, журналістів і політиків, які інформували б себе взаємно про життя й вимоги в даних державах.

Та всі ці політичні, культурні й інші контакти не зможуть поліпшити відносин між обома Америками, якщо не буде щасливо розв'язана економічна проблема, це значить, якщо не вдасться піднести господарську стопу життя громадян у південно-американських країнах.

Представники латинських американських держав вже не раз нарікали на те, що ЗДА видають більйони долярів річно на допомогу Европі й Азії, занедбуючи зовсім свої близькі й дальші американські посестри, які політично завжди йшли і йдуть нога в ногу із ЗДА. І так ця країна видала після війни до 1957 року включно 60.8 більйонів долярів. З тої величезної суми Західня Европа дістала 60.2 відсотка, Азія та Африка — 32.7%, інші — 4,5%, а країни Латинської Америки тільки — 2.6%.

Правда, ЗДА могли б боронитися тим, що зі всього чужого інвестиційного капіталу в державах Південної Америки аж 80% припадає на американські інвестиції, а тільки 20% на капітали інших чужих держав. Далі ЗДА могли б вказувати на те, що вони вже допомагають економічно й військово таким державам, як Бразилія, Чіле, Перу, Колюмбія, Еквадор, Ель Сальвадор, Гватемаля; і тільки економічно — Арґентина, Параґвай, Болівія, Венесуеля, Мехіко то інші. Але ми бачили, що та допомога ЗДА є дуже мала в порівнянні з тими видатками, які ця країна видає на цивільну й військову допомогу Европі й Азії.

Латинські держави з півдня легко зрезиґнували б з американської фінансової допомоги, якщо вони могли б продавати свої товари закордон та збалянсувати свої державні бюджети ,які тепер є дефіцитові, бо імпорти перевищують експорти. Справу ускладнює ще й те, що ті держави звичайно мають на вивіз один товар, яким в багатьох випадках є кава, що є немов другою їх валютою. І так Ель Сольвадор вивозить 83% кави, Гватемаля — 73%, Гаїті — 70%, Нікараґва — 45%, Колюмбія — 77%, Бразилія 67%, Коста Ріка — 54. Головним експортом інших держав є банани. І так Гондурас вивозить їх 54%, Панама — 73%, Еквадор — 52. Арґентина експортує 32% збіжжя і 26% м'яса, Уруґвай — 55% вовни і 25% м'яса, Перу — 24% бавовни, Домініканська Республіка — 56% цукру, Чіле — 67% міді, Болівія — 56% цинку і т. п.

Країни Латинської Америки домагаються від цієї країни фондів на розбудову відповідних промислів і хотіли б, щоб ЗДА встановили мінімальні ціни на експортовані товари, щоб населення могло жити на відповідній життьовій стопі. Справу погіршує ще й те ,що населення держав збільшується на 2.5% річно, і тому треба б розбудовувати економіку, щоб наздоганяти цей великий приріст населення.

Уряд ЗДА заявляє, що приватний американський капітал піде до тих держав, якщо буде мати запевнення спокійного розвитку. В 1956 році приватні американські інвестиції в латинських державах становили 7 більйонів долярів, на другому місці по Канаді (13 більйонів). Уряди південно-американських держав можуть позичати гроші з Експортово-Імпортового банку, який від 1953 до 1957 року дав позичок Латинській Америці на суму 1,354,000,000 дол. Видає позички в недолярових валютах і Міжнародний Банк для Відбудови й Розвитку. ЗДА вказують також і на те, що уряди тих держав, в яких є нафта, Венесуеля (93%), а також Арґентина і Бразилія могли б допустити чужі капітали до експлуатації цього мінералу, що збагатило б їхнє населення.

Економічна знижка в цій країні спричинила те, що в країнах Латинської Америки зменшився дотеперішній експорт, бо ЗДА зредукували свої закупи. Протекціоністи цієї країни хотіли б збільшити мито від імпортованих товарів, хоч президент Айзенгавер рішуче проти цього протестує, бо думає не тільки про ЗДА, але, стоячи на ширшому й вищому горизонті, знає, що добробут в цій країні не є можливий на ширшу мету, коли в сусідніх країнах буде нужда і безробіття.

Це розуміють й інші американські чинники, відповідальні за долю країни. Заступник підсекретаря в державному департаменті С. Даглес Діллон пропонує збільшити позичковий фонд для розвитку з 300 мільйонів до одного більйона долярів річно, щоб латинські держави могли позичати гроші на розбудову економіки. Він пропонує також фонди на стабілізацію цін на товари, які дешевіють під час господарської кризи в ЗДА.

Діллон заявляє, що ця країна „в ділянці допомоги закордонові, міжнародних фінансів, світової торгівлі і приватних інвестицій мусить робити більше, ніж робилося досі", бо інакше „і наш економічний добробут буде виставлений на велику небезпеку".

ОСПОРЮВАНА ПОСТАТЬ ГЕНЕРАЛА

До червня 1940-го року, коли німецькі танкові армії перекотились через „непереступну" лінію Мажіно, тодішній 50-річний генерал бригади й командир 4-ої змоторизованої дивізії генерал Шарль де Голь був мало кому відомий, а ніякої політичної ролі ніколи не грав, дармащо їздив був, як старшина штабу головнокомандуючого маршала Петена, з різними місіями до Іраку, Персії й Єгипту. Щойно в тому розмірно короткому періоді, від часу опанування німцями всього західньо-европейського континенту, до кінця війни, Шарль де Голь, як голова Французького Національного Комітету в Лондоні й головний командант так званих Вільних французьких збройних сил, став першою для всіх французьких патріотів постаттю.

Тому не дивниця, що його вітали після визволення Франції з-під німецької окупації, як національного героя. Він писав у своїх споминах, що тоді, при його тріюмфальному в'їзді до Парижу, затерлися були різниці між партіями й партикулярними віруваннями, а залишились були тільки „французькі люди". Було цілком ясно і логічно, що він очолив новий режим у визволеній Франції. Це сталося докладно 7 листопада 1944 року — дата, від якої рахується історію 4-ої Французької Республіки. Ген. Шарль де Голь став тоді тимчасовим головою Республіки, зосередивши, як раніше маршал Петен, у своїх руках функції президента і прем'єра. Але цю найвищу в державі почесть Шарль де Голь займав всього неповна 16 місяців — до 20 січня 1946 року, коли він втратив підтримку у більшості французького парляменту. Пімстилось на ньому спершу явне фаворизування, потім легковаження Комуністичної партії, яка розкладала була Францію між двома світовими війнами, але брала активну участь в русі антинімецького спротиву, очолюваного де Голем.

І після того знову де Голь відійшов в тінь. Він ще пробував створити Рух Французького Народу, як політичну партію, але ця спроба скінчилася повною невдачею. Зневохочений, де Голь розв'язав цю свою власну політичну партію в 1953 році, а число його одвертих прихильників скорчилось, на 586-членів французької палати депутатів, до маленької цифри 21. Все ж, генерал де Голь, перенісшись до приватного затишшя в домі за 150 миль від Парижу, раз чи двічі у місяць приїздив до Парижу своїм старим чорним Сітруєном на зустріч і виміну думок із своїми політичними приятелями. За вийнятком вузького гурту його прихильників — мало хто цими зустрічами і самою особою генерала де Голя цікавився. Він зійшов зовсім із сторінок політичної преси. І щойно вибух революти в Альжирі після приходу до влади уряду П'єра Пфлімлена, революти ретроградських колоністів, настрашених, що названий ліберальний прем'єр поведе безпосередні переговори з альжирськими націоналістами і „запродасть інтереси Франції" (себто: інтереси ко-колоніялістів), щойно цей бунт знову виніс угору ім'я генерала де Голя, як єдиного можливого рятівника Франції.

Це сталось точно 14-го травня ц. р. і від того часу появились у французькій та міжнародній пресі сотні характеристик того французького військовика-політика, сотні суперечних поглядів, які змальовують його постать найбільш похвальними, або найбільш знеціннюючими словами. Сам президент Д. Д. Айзенгавер, відмовившись два тижні тому на пресовій конференції сказати будь-що на тему кризи у Франції і на тему генерала де Голя, як можливого нового голови французького режиму, заявив, що він „любив" його. Він пригадав, що мав під час останньої війни „довгий досвід приязних зв'язків із ним" (де Голем), та що, розпрощавшись із становищем першого головного команданта НАТО, він, Айзенгавер, обідав з де Голем і мав довгу розмову з ним „про світ і світову ситуацію". При цій нагоді часописи пригадують, що в своїй книжці „Хрестоносний похід в Европі" Д. Д. Айзенгавер признавав генералові де Голеві „багато гарних прикмет". „Правда, ми відчували (писав у цих своїх споминах Айзенгавер), що ці прикмети затьмарені перевразливленістю і надзвичайною впертістю у справах, що видавались нам позбавленими послідовности. Мої особисті воєнні зв'язки з ним ніколи не доходили до того гарячого ступня, що його осягали часто його зустрічі з іншими мужами".

До цих „інших мужів" треба зарахувати й Винстона Черчилла, який писав у своїх споминах, що з усіх його хрестів „найважчим хрестом був Лотринський хрест" — символ руху де Голя. В усіх американських характеристиках повторюється, що де Голь є „важким чоловіком". У часописах концерну Скрипса-Говарда появилась надзвичайно гостра і прикра для генерала де Голя стаття, в якій заперечується, наче б його політичне обличчя було таємниче, неясне. Доказуючи фактами з рр. 1940-46 і пізнішими його висловами, стверджується там антиамериканський політичний світогляд де Голя, його брак політичного реалізму, невміння переговорювати за столом і ладнати з своїми західніми союзниками, нахил до безпосереднього переговорювання з Москвою, шукання співробітників в авантюристах. Закидується там одверто де Голеві, що він і в останніх часах потайки нараджувався з совєтськими агентами. З другого боку американська преса повідомляє, що різні французькі діячі, які покликуються на свій близький контакт з ген. де Голем, стараються переконати американську політичну верхівку, що де Голь залишиться вірним бльокові НАТО, що він признає доконаним фактом договори про спільний господарський ринок европейського Заходу і про Европейську Комісію атомової енергії, що він є прихильником концепції північно-африканської федерації у союзі з Францією, словом, що де Голь стане добрим і льояльним союзником і партнером, а Франції допоможе направити кепську конституцію з 13 вересня 1946 року, з вини якої від того часу було там 25 урядів.

Без уваги на правильність такої чи іншої характеристики Шарля де Голя, безперечною правдою є те, що нинішній 68-річний генерал не може бути „той сам", що ним був 14 років тому, просто тому, що тепер ситуація у Франції і в широкому світі зовсім інша. І тому нині кожному, хтонебудь був би на чолі французької державної влади, ще трудніше, ніж було у 1944 році, не рахуватися з волею і тенденціями ЗДА та інтересами всього вільного світу. Персональний склад уряду де Голя, його депеші до президента Тунісії і короля Марокко та його останні заяви подають надію, що прихід ген. де Голя знову до влади — це позитивна подія для Франції і вільного світу.

Гаврило Гордієнко

ВАҐНЕРІВСЬКИЙ ТЕАТР В БАЙРОЙТІ

Стаття Вп. д-ра Василя Палідвора „Український національний гимн у славному Ваґнерівському Фестшпільгавзі" в „Свободі" ч. ч. 92-94 — цінна своїм змістом для увіковічнення нашого культурного життя в таборі для переселених осіб у Байройті, зокрема його музично-вокальної секції, всіх співаків, музик та їхніх керівників. Все ж таки вона потребує ще деяких додатків, які на мою думку, конче потрібні, щоб згадана стаття набула вартости історичного документу.

Ваґнерівський театр у Байройті — це є приватна власність родини Ваґнерів. Думка про створення такого театру постала у славного Ріхарда Ваґнера ще 1858 року, себто сто літ тому. Творив він своїх Нібелюнґів і мріяв про виставу їх у спеціяльному театрі, в якому будуть виставлятися тільки його опери .

Вибрав він і прекрасний горбок над Байройтом, який так нагадує горбок Акрополісу над Атенами. Мав він справді смак і всі, хто бачив Ваґнерівський театр у Байройті, погодяться, що помимо скромного вигляду, Ваґнерівський театр є таки справжньою святинею мистецтва. Такою його сприйняв німецький нарід і весь культурний світ.

Здійснюючи свою мрію, себто будувати театр, почав Ваґнер за щедрою допомогою баварського короля Людвика Другого дня 22 травня 1872 року урочистим закладенням каменя, при якому була виконана „Дев'ята симфонія" Беттовена оркестрою в 500 осіб, серед яких були найславніші музики того часу.

До здійснення своєї мрії спричинився і сам Ваґнер, який мав не абиякі гонорарі. Для прикладу подам, що за інавґураційний марш на відкриття виставки з нагоди століття ЗДА в Филаделфії 1876 року він одержав гонорар п'ять тисяч долярів у тодішній їхній ціні!

Ваґнерівський театр „Фестшпільгавз" був урочисто відкритий 13 серпня 1876 року „Нібелюнґами". Наступний фестиваль був 1882 року з „Парсівалем". Після того фестівалі відбувалися майже щороку.

Фестівалі відбувалися літом, переважно в серпні, коли співочі зірки з цілого світу бували вільні від своїх зимових контрактів. Театром та фестівалями керували сам Ваґнер, потім його син і дальше покоління спадкоємців, які є не тільки спадкоємцями самого будинку театру, але й мистецьких талантів свого великого батька та діда.

На головні ролі виконавців в операх Ваґнера запрошували найліпших зірок із світових сцен, які на своїх домашніх сценах виявили свою вийнятковість у виконанню Ваґнерівських героїв. Запрошення на виступи у Ваґнерівському театрі це вже були не абияким признанням у мистецькому світі. Перше таке признання з українського мистецького світу одержала славна тепер співачка Іра Маланюк.

Дух Ваґнерівських опер цілком праґерманський та панґерманський, тому й не диво, що вони були мистецькою підвалиною націонал-соціялістичного руху, очоленого Гітлером. Невістка та внук Ріхарда Ваґнера були членами гітлерівської партії. Внучка Ріхарда Ваґнера, яка перебувала в ЗДА ще до другої світової війни, є явно протинаціснічного наставлення.

У Ваґнерівському „Фестшпільгавзі" виставляють лише й виключно твори самого Ріхарда Ваґнера. Це пряма ціль створення та побудови того театру. За Гітлерової влади „Фестшпільгавз" став просто храмом нацизму. На воєнних фестівалях майже щороку бував сам Гітлер. Тоді він бував приватним гостем родини Ваґнерів у їхній віллі „Ванфрід", в садку якої і похований сам Ріхард Ваґнер.

Зрозуміло, що коли весною 1945 року налети американської авіяції розпочалися й на Байройт, то Ваґнерівський театр на мапі був обведений

(Закінчення на стор. 3-ій)

ДЕ ВІТЕР ГОЛУБИТЬ...

Де вітер голубить
тополі гілля —
Тополя і вітер
і туга моя.

Де гарна калина
сумує чомусь
І мудра зозуля
віщує комусь,

Де гіллям схилились
кремезні дуби,
А в гіллі воркують
лісні голуби —

Там жовті вивірки,
мов відрухи дня,
Калина зозуля
і туга моя,

І хащі, й озера,
і килим лілей,
І човен — мій символ
і друг мій ачей.

Зістанусь там вечір
і ніч, щоб у тьмі
Зустрінути місяць
і зорі німі,

Щоб в докір, в досаду,
у розпач мені
Всю ніч там співали
лісні солов'ї.

В. НОВИЧЕНКО

Євген Онацький

ШЛЯХОМ НА РОТТЕРДАМ

(До 20-ліття трагічної смерти сл. п. полк. Є. Коновальця)

(9)

Так почалося листування Андрієвського з Пригодою. Провадилося воно конспіративною мовою,але було малозмістовне. Десь, мабуть, у березні 1935 р. Пригода повідомив, що має намір виїхати на короткий час до Фінляндії і просив, щоб хтось приїхав на побачення. Спочатку була мова про червень, але потім, через якісь труднощі, переклав Пригода приїзд на липень.

Про цей проєкт повідомлено полк. Є. Коновальця, з запитом, чи хтось виїде на те побачення. З огляду на те, що полковник ясної відповіді не давав, Андрієвський вирішив поїхати особисто. Баранецького вже тоді в Фінляндії не було, бо він виїхав у квітні того року до Арґентини, де незабаром і згинув у досить таємничих обставинах. Заступав його Полуведько, втікач із Соловецьких островів, що швидко здобув собі, як людина інтеліґентна і з добрим організаційним хистом, провідне становище в тодішній українській громаді в Фінляндії. Через свого попередника Баранецького він зв'язався з ОУН і отримав конспіративну кличку Тогобічного, під якою дописував до „Українського Слова" в Парижі.

В Альманаху „Відродження" за р. 1951 (Буенос Айрес) вміщено світлину „Української Громади" в Фінляндії в 1930 році. (надруковано помилково „в 1950"), на якій третій зліва стоїть Полуведько, а другим справа сидить Баранецький (ст. 106).

Отже приїхавши до Гельсінок, Андрієвський вдався до Полуведька, але біля його мешкання зустрів на вулиці Пригоду-Найденка, який прибув за два дні перед тим і зв'язався з Полуведьком, завдяки умовленому гаслу, яке Баранецький, виїжджаючи, передав Полуведькові.

Пригода був дуже поденервований з приводу несподіваної зміни і сказав Андрієвському, що Полуведько справив на нього недобре враження.

Тому вирішено зразу до Полуведька не йти, а перше розглянутися в ситуації.

Тут Пригода сказав, що приїхав не сам, а з молодим приятелем, який погодився супроводити його в небезпечній подорожі. Це — колишній комсомолець, сирота, вихований фактично Пригодою, що має й далі на нього великий вплив. За освітою він — народний вчитель. Розчарувавшись у комунізмі, шукав виходу в націоналізмі.

Товариш Пригоди чекав оподалік на відлюдному місці. Його пізніше прозвали Приймаком, а найчастіше звали Павлусем, Вельмудом, Норбертом, а по Роттердамській трагедії — Валюхом.

IV
Павлусь Вельмуд у Фінляндії

Це був, за свідченням Андрієвського, молодий чоловік років 25-28, середній на зріст, чорнявий, з типово українським обличчям, спокійний, навіть повільний в рухах і в мові. Говорив розважно, подаючи інформації про подорож і про стан речей в Україні, і не в'яжучись. Загалом робив приємне враження. Нервовий Пригода радо відступав йому слово.

Щойно по цій розмові пішов Андрієвський до Полуведька, нічого не згадуючи йому про вже відбуту зустріч. Разом із Полуведьком знайшли вони гостей серед скель, і відтоді вже полагоджували справи спільно.

Полуведько був дискретний і не намагався вивідувати про справу більше, ніж йому говорено. Старанно допомагав полагоджувати труднощі, зв'язані з нелеґальним побутом гостей, і знайшов для них приміщення в своєї доброї знайомої.

Під час розмов виявилося, що Павлусь міг би залишитися закордоном, щоб розглянутися, повчитись і поінформуватись про український націоналізм, а, по повороті на Україну, використати набуті знання для національної праці. Пригода запевняв, що Павлусь має не абиякі прикмети промовця і може мати великий вплив на оточення.

Тим часом надійшла вістка до Полуведька, що має приїхати Сеник-Грибівський з дорученнями від полк. Є. Коновальця. А незабаром приїхав і сам Грибівський.

Передаю тут слово Грибівському, що писав про це 15-го червня 1939 р.:

„Після мого повороту з США в червні 1935 р., задержався я, як це було в листуванні між мною і полк. Є. Коновальцем усталено, в Парижі, куди мав приїхати й полк. Коновалець. З початком місяця липня прибув полк. Є. Коновалець і запропонував мені поїздку до Гельсінок, куди, по відомостям одержаних від Андрієвського, мали 15 липня прибути висланники з СУЗ. Водночас полковник повідомив мене, що на цю зустріч уже поїхав Андрієвський, щоб, на випадок мого припізнення, задержати висланників. Разом із полковником виїхав я з Парижу до Женеви, де залишився полковник, а я, через Австрію, Німеччину й Литву, виїхав на північ і 17 або 18 липня прибув до Гельсінок. Того ж таки дня ввечері бачився я з Полуведьком і Андрієвським, а наступного дня з Найденком (про того останнього знав я, що він Хом'як, кол. СС, що втік у 1934 р. з СУЗ . . .). Перед тим, заки я стрінувся з Найденком, повідомив мене Андрієвський, що він переговорив усі справи з Найденком, і що він це все навіть списав.

„Моя перша розмова з Найденком у приявності Андрієвського мала доволі драматичний перебіг, бо ставлення ним, Найденком, справи було мені не по нутру, чому я й дав вислів, окреслюючи це провокацією, а Найденка, як провокатора. На тому розмова розбилася. Після того зайшов до мене Андрієвський і закинув мені, що я валю всю справу, мозольно розбудовану; що він, Андрієвський, застерігається проти того, тим більше, що за його відомостями, я мав з Найденком переговорити відповідні технічні справи, бо решту він, Андрієвський, уже полагодив; що, мовляв, я не орієнтуюся в справах і хочу оцінювати положення на СУЗ, не зважаючи на існуючі там фактичні умовини, і що це — моя велика помилка; що ми мусимо, на думку Андрієвського, зостосовуватися до того, що говорять люди з ґрунту, а не навпаки.

„Я відповідав, що слухати я можу всього, але йде про те, щоб не дати себе суґерувати різним типам, мати свій ясний погляд на справи і свій власний плян; не захоплюватися тим, що вони говорять, а свою думку мати. При тому я зілюстрував свої слова одним моментом, що мене зараз же насторожив, а саме пасусом в звіті Андрієвського про твердження Найденка, що в СУЗ чекають хоч би й польської інтервенції, щоб тільки звалити ненависне совєтське ярмо.

ВАҐНЕРІВСЬКИЙ ТЕАТР В БАЙРОЙТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

червоним олівцем для пошанування мистецької святині, як і перлина бароккового мистецтва оперний театр маркграфині в центрі Байройту. Але, коли з кінцем квітня 1945 року американські війська вступили до Байройту, була створена американська окупаційна влада, родину Ваґнерів, як активніших нацистів, інтернували, а будинком Ваґнерівського театру розпоряджала виключно американська окупаційна влада, яка пізніше покликала була до технічної співпраці над управою будинку декількох німців. Але завжди суверенну владу над будинком театру мала американська окупаційна влада. Це треба знати й не забувати.

З часом відбулися процеси денацифікації, почалася тісніша співпраця американців з німцями. Родина Ваґнерів вийшла на волю й нарешті їй привернуто права власности над будинком театру. Але це вже було після ліквідації українського табору в Байройті.

Ваґнерівський театр присвячено тільки й виключно для Ваґнерівських опер і це міцно сидить у свідомості німців не тільки в Байройті. Коли байройтська симфонічна оркестра під керівництвом славного диригента Бонера виконала „Дев'яту Симфонію" Бетговена, то це ще було в порядку, бо вона була виконана при закладенню каменя під цей театр. Але, коли з анонімної не тільки згоди, а навіть ініціятиви американської військової влади в Байройті була виставлена така актуальна на той час опера не меншого світила у світовій музиці, як „Мадам Батерфлай" Пуччіні, то байройтські німці почали нарікати, що їхню святиню, Ваґнерівський театр „стрефнили" неваґнерівською оперою.

Місцева байройтська газета „Френкіше Прессе" тоді пояснила своїм читачам, що з волі німців це не сталося й ніколи не могло б статися. Що таке „осквернення" в очах німців сталося тільки з волі американської окупаційної влади.

Американці вживали будинку театру на свої масові збори як ділові так і розвагові. Раз на місяць давали дозвіл на виступи німецької байройтської симфонічної оркестри і в міру потреби переміщеним особам, головно українцям, які мали чим виповнити як сцену, так і залю, бо український табір в Байройті був найчисленніший.

Честь і слава і подяка всім українським мистецьким силам, які перебували й виступали в Байройті. Виконали вони дуже багато як для пропаганди української культури, так і для себе та своїх земляків, бо здобуваючи симпатії для українців, тим самим здобували прихильність і для таборян. Бож бували різні, прерізні перевірки й непорозуміння між владою та населенням таборів. Урядовий чинник, який захоплювався українською піснею, чи танцем, не міг бути неприхильним до українців. Цю прихильність здобували нам наші співаки й ніхто їм із байройтських с п і в таборян цього ніколи не забуде!

Не цілком точно написав д-р Василь Палідвор про те, що „попасти на сцену Фестшпільгавзу надзвичайно тяжко, бо управа його ставить дуже великі вимоги під мистецьким оглядом". На ділі ніякої управи театру тоді не було, яка давала б дозвіл виступати на сцені того театру під мистецьким оглядом.

Всі виступи ділялися з волі американсь к о ї окупаційної влади. А як німці заздрісно берегли святість свого Ваґнерівського храму мистецтва, хай скаже ця пригадка. Коли кінчався величавий концерт на пошану Шевченка, про який пише шановний автор д-р В. Палідвор, бажання було величезне у всіх українців зафіксувати цей момент на сцені такого славного театру. І глядачам цього хотілося й рядовим співакам, і солістам, а тим більше самому молодому диригентові д-рові Б. Кушніреві, бо це ж був його дебют.

Та українці не доцінили німецького сантименту пошани до Ваґнерівської святині й перед тим повели розмови про сфотографування після концерту. Німці й слухати про це не хотіли. И навіть нелегально не можна було блиснути апаратом, бо німецька оркестра нараз встала й зробила замішання на сцені. Знимка не відбулася.

Із згаданого часу минуло ледве десять років, отже д-р В. Палідвор міг дещо призабути. Декому надав титули, які їм не належалися, декого з тодішніх діячів і не згадав. Мене, як активного діяча українського громадського життя в Байройті в тих часах, вразило, що не згадано дві визначні особи, які були не абиякими промоторами українського життя в Байройті, особливо щодо співжиття з чужинцями та тіснішого зв'язку з ними. Не згадана тодішня панна Іванка Мірчуківна, добрий янгол українського табору в Байройті. Нехай буде благословенна її доля за всі добрі діла, які вона вділяла для добра української спільноти.

Друга особа позабута, — це був той чарівник, який відкривав двері не тільки Ваґнерівського театру, але й ґрати американської інтервенції. Ця призабута особа це людина винняткової чесноти, шляхетної вдачі, жертвенний співгромадянин, який кидав усе та йшов рятувати чи то особу з нещастя, чи відкрива- Ця людина трималася так гідно, як мало хто з українців потрапить. Високої марки маляр, малював від австрійського цісаря по американського воєнного губернатора Німеччини (другого після Айзенгавера) ген. Кітінга. Мав великі зв'язки й всі їх віддавав українській спільноті.

Цілу цю статтю написав я головно для того, щоб привернути із забуття таке шляхетне ім'я: проф. Євсевій Ліпецький.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Бронсвік, Н. Дж.

Академія в пошану Гол. Отамана С. Петлюри і полк. Є. Коновальця

Місцевий Відділ УККА, який очолює інж. Я. Ощудляк гідно вшанував 32-гі Роковини трагічної смерти Гол. Отамана С. Петлюри і 20-ті Роковини трагічної смерти полк. Є. Коновальця 18 травня у вщерть виповненій залі української католицької Церкви при вул. Гільден в Ню Бронсвіку. Місцева українська громада, невелика числом, все ж таки влаштувала в цьому році дві імпозантні імпрези: в січні Свято Державности і Соборности а в березні Шевченківські Роковини. Місцеве громадянство та громадянство з найближчої околиці Плейнфілду і Меточина та інших взяло в тих святах численну участь. Так само численно явилося воно на святі в дні 18-го травня ц. р. Багато праці і труду завдав собі п. Я. Ощудляк, диригент місцевого мішаного хору у підготові програми свята. Подивляти треба членів цього хору, зложеного з місцевих і позамісцевих громадян і громадянок, що не жалували часу і труду на проби хору, який вдало виконав на святі точки програми, починаючи відспіванням а м е р иканського гимну. З окрема хор вдало виконав пісні „Заквітчали дівчатонька", „Любіть Україну", та „Україна", муз. укладу Е. Козака. Вірш В. Кравцева „Україна" з патосом виголосив п. В. Слободян. Свят. доповідь виголосив д-р О. Утриско з Нюарку. Виконання точок програми свята прийняли учасники оплесками. Співом українського національного гимну закінчилося свято. Слід підкреслити: хоч не велика заля української католицької Церкви та чепурно прибрана на це свято робить гарне враження, шкода лише невміло подуманої добудови сцени в глибину залі...

О. У.

Ню Гейвен, Конн.

Іспити зрілости в Рідній Школі Українознавства

В суботу, 10-го травня ц. р. відбулися іспити зрілости в нашій школі. До іспиту були допущені: Ольга Горечко, Дарія Городецька і Євгенія Козак. Всі абітурієнтки закінчили 10-ти річний курс навчання з успіхом дуже добрим.

Предсідником Іспитової Комісії був представник від Шкільної Ради з Ню Йорку п. інспектор В. Стецюк. Іспитував відомий україніст проф. д-р Василь Лев, що вже два роки викладає українознавство в старших клясах нашої школи. Письмені теми, що їх затвердила і надіслала Шкільна Рада й усні іспити, дорівнювали нашим колишнім матурам. Не дивлячися на специфічні умови навчання і перевтому абітурієнток (в цьому році закінчують амер. середні школи) на всі питання професора і предсідника вони давали вичерпуючі відповіді. З великою пильністю десять років навідували Рідну Школу. Набули знання, мали бездоганну поведінку та одержали добре національне виховання. Полюбили щирим серцем незнаний, але такий дорогий і близький серцю Рідний Край! Щасти їм Боже!

Після іспитів відбулася скромна гостина. В присутності батьків роздано матуральні свідоцтва. Сердечно висловив ґратуляції і попрощав своїх вихованок д-р В. Лев. Глибокозмістовну і зворушливу промову виголосив інспектор д-р В. Стецюк та видав абсольвенткам нагороди, від Шкільної Ради — Історію українського мистецтва В. Січинського (перша і друга частина). П. Данилович від батьків висловила подяку професорам за навчання і виховання. З короткими промовами виступили голова Рідної Школи п. дир. Кошак, кат. о. Кучма, відомий український діяч А. Малайчук і підписаний.

Д-р К. Матвієнко
голова Педагогічної Ради при Р. Ш. в Ню Гейвені

Трентон, Н. Дж.

Сторено Братство Св. Юрія Переможця

В неділю, 18-го травня ц. р. православна громада Свято-Юрівської парафії в Трентоні святкувала своє Храмове свято, в якому взяв участь також Голова Консисторії Владика Мстислав, відправляючи врочисту Службу Божу, в сослуженні з настоятелем парафії о. В. Борецьким та настоятелем другої парафії в Трентоні о. М. Запарнюком, як також о. о. дияконів А. Яковченка та Д. Вареника з Филаделфії. До величі святочних відправ спричинився особливо церковний хор, про гарний спів якого кілька разів згадував Владика з захопленням.

В кінці Служби Божої група віруючих із 16 осіб склала врочисту присягу перед Євангелією й Св. Хрестом, заснувавши таким чином, Братство Св. Юрія в Трентоні та отримавши відповідне благословення й побажання успіхів у праці від Найвищого Проводу УПЦ в Америці.

За спільною трапезою, організованою невтомними сестрицями св. Ольги, громада по діловому відгукнулась на заклик голови Парафіяльної Управи, складаючи пожертви на церковні цілі. Збір започаткував своєю пожертвою 25.00 дол. сам голова п. Микола Голінко, а за ним внесли гроші 39 осіб в сумі від 5 до 25 дол., а пан В. Кревсунь склав 30 долярів. Найбільший дар на святі цілі вніс один із невтомних працівників п. Яків Вайнґард — 40 долярів.

Детальніше про Братство та парафіяльне життя громада Трентону буде мати змогу довідуватись у майбутньому з місячника Братства п. н. „Голос Братства", що незабаром почне виходити.

Іван Овечко

Балтімор, Мд.

День Українського Моря.

Цього року припадає сорокріччя ряду важливих моментів українського визвольного здвигу, а в тому і дата 29-го квітня 1918 р., що її значення не забути нам ніколи. В той бо день українська - козацька кров віділлялася в залозі Чорноморської Фльоти, що стояла в порті Севастополя, і, вона відкинувши російські червоні і білі прапори, підняла український прапор.

Цим актом пов'язано дії наших визвольних змагань до славної традиції Київської Руси-України, коли то княжі дружинники, на знак побіди прибивали щита на брамі Царгороду; до часів Козаччини, що безнастанними морськими походами на Синоп, Трапезунт зганяла сон з очей могутньої тоді Туреччини. Вкінці, цим актом привернено право Чорному морю зватись Українським морем, бо назавжди зв'язано його з долею українського народу з його державністю.

Свідомі потреби плекання морських традицій, як і того, що вже, можливо в недалекій майбутності, Чорне море відіграє рішальну ролю в ділі відбудови Української Самостійної Соборної Держави, Управа ОДВУ у Балтіморі, Мд., постановила відзначити сорокріччя з дня акту улаштуванням „Дня Українського Моря".

Той „День" відбувся в нас у неділю, 11-го травня, 1958 р. З святочною промовою на святі виступив учасник і ініціятор подій капітан-лейтенант фльоти Святослав Шрамченко. Шановний промовець, що виступив у однострої і з відзнаками Української Воєнно - Морської Фльоти, подав коротко передісторію акту, як і пізнішу долю кораблів Української Воєнно - Морської Фльоти. У мистецькій частині свята замітним був виступ солістки І. Яворської (сопрано), що при акомпаніяменті керівнички балтіморського УМІ, п. Л. Шавяк, з чуттям відспівала „Остання літня квітка" — арію Марти з того ж імени опери Фльотова. Крім цього відспівала ще „Ой не світи місяченьку" М. Лисенка, та „Бабине літо" С. Чарнецького, Д. Січинського. З черги учениця УМІ, п. М. Хмілевська відіграла на фортепіяні „Пісню до моря" МекДовела та скерціно Фоменка. З деклямацією на святі виступив молоденький, надійний Р. Татчин, що продеклямував вірш Л. Полтави „Одеса". На закінчення свята акордіоновий дует братів Дячків з Вашингтону відіграв „При ватрі", „Лугом іду", та „Взяв би я бандуру". Свято, що його треба вважати вдалим, відкрив і ним провадив голова місцевого Відділу ОДВУ п. Петро Войтович.

П. -вич.

● У Польщі засуджено умовно на півтора року в'язниці священика Юзефа Чарнецького, який нібито підбурював людей у Жураміні під Варшавою, щоб вони не допустили на католицький цвинтар домовини з чільним комуністом.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ОСИПА З ЯНКОВСЬКИХ РАКОЧІ

(Посмертна згадка)

Грудка землі на свіжу могилу бл. п. Осипи з Янковських Ракочі, яка померла у Филаделфії 29-го березня 1958 року, проживши 78 літ, і ціле своє життя посвятила для виховання українських сиріт. Покійна походила з Струсова, пов. Теребовля.

По першій світовій війні в Теребовельськім повіті було багато сиріт по батьках, що згинули на війні. Українські громадяни на чолі з покійним деканом о. Мохнацьким заснували Захоронку для сиріт в Теребовлі і покликали на виховницю Осипу Ракочі. Покійна перейняла цей обов'язок і посвятилася душею і тілом для тих дітей - сиріт. Треба було подивляти її організаційний і виховавчий хист.

З а х о р о н к а утримувалася з добровільних датків і все була недостача матеріяльних засобів. Щоб здобути засоби на удержання коло 30 дітей, то покійна їздила по селах з виставкою з маленькими дітьми по цілім повіті. Ще сьогодні мені перед очима та жінка з золотим серцем, що приїхала з 25 дітьми до Слобідки Струсова на саме Різдво в 1923 році з виставкою до читальні під час морозу. З цісі захоронки вийшли з часом працівники Союзу Кооперативи і Жіночого Базару. З тих сиріт виросли свідомі українці, які працювали в підпіллю, а 12 осіб ще й сьогодня караються на засланні в Сибіру. То є праця сірої людини, яка без засобів матеріяльних потрафила ще своїм 3 дітям дати високу освіту.

Незавидна доля на старші літа кинула її на скитальщину, а 1949 року до Америки. Не судилося їй зложити кості на рідній землі, яку так любила. Не прощали її вихованки з Захоронки, яким вплоїла в серця любов до України.

Маріян Курочка

КЕРІВНИЦТВО ФІЛІЇ УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА В НЮАРКУ

повідомляє, що в п'ятницю, дня 6-го червня 1958 р. в залі Українських Комбатантів, Белмонт Евню 9, відбудеться 12-ий цикл викладів з такою програмою: від 5:15—6.30 — проф. Микола Величківський: Економіка України; від 6.30—7.30 проф. д-р Шлемкевич: Вибрані читання з українського світогляду; 7.30 — 8.30 проф. Іван Верб'яний: Тваринний світ України. Вступ на виклади вільний.

За спокій душі
бл. п. проф. ВОЛОДИМИРА ПАВЛУСЕВИЧА
в СУБОТУ, 7-го ЧЕРВНЯ 1958 р. — о год. 7-ій веч.
відправиться

ПАНАХИДА

в греко-католицькій церкві св. Юра, в Ню Йорку, на яку Всіх Знайомих Покійного запрошують

АБІТУРІЄНТКИ ГІМНАЗІЇ „РІДНА ШКОЛА" в СТАНИСЛАВОВІ з 1938 р.

Три автові компанії працюють без продовження контракту з робітничою спілкою

Дітройт. — Три автові фірми корпорації Дженерал Моторс, Форд і Крайслер працюють від 2-го червня, хоч не мають продовженого контракту з Об'єднаними Автовими Робітниками. Контракт фірми Дженерал Моторс скінчився в четвер 29-го травня, але деякі фабрики цієї фірми працювали без важного контракту, а решта фабрик має продовжувати працю в понеділок 2-го червня. Контракти фірм Крайслера і Форда скінчилися 31-го травня, і робітники в цих фірмах також будуть працювати без важного контракту, хоч переговори будуть продовжуватись. Автові фірми відмовилися змінити свої давніші пропозиції про продовження теперішніх контрактів на два роки, а робітнича спілка не погоджується на те, щоб автомобільне робітництво мусіло ще два роки працювати на тих самих умовах, що тепер.

Сенатор Джансон за велику перебудову американської політики

Густон. — Тексас. — Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон промовляв на закінченні шкільного року в Густонському університеті і домагався, щоб ЗДА ґрунтовно „перебудували свою закордонну політику", бо коли будемо продовжувати теперішній політичний курс, то „станемо островом серед грозливого й незадоволеного світу". Сенатор Джансон твердив, що провідництво ЗДА серед держав Заходу в останньому часі втратило на значенні, бо „статична політика могла бути доброю вчора, але вона не є такою сьогодні". ЗДА мусять швидко змінити свою політику, бо маємо дуже мало часу на те, щоб чекати на поворот ліпших днів. Джансон закликав уряд до використання мудрости найкращих мозків нації і до „щирого та явного пошукування за новими ідеями й новими рішеннями".

Стівенсон проти президентських правиборів

Ню Йорк. — Колишній демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон промовляв на телевізійній програмі АБС і заявив, що вважає президентські правибори за „некультурну інституцію", яка приносить більше шкоди як користи. Стівенсон сказав: „Президентські правибори є жахливо коштовні; вони винищують кандидата на президента і фізично і умово. На мою думку, це є сумнівна річ, чи ця метода вибору кандидата на президента є добра. Кандидат мусить дні, тижні і місяці бути поза домом, але жити у своєму стейті. Єдине, що можуть зробити правибори, — це пошкодити деяким кандидатам та їх знищити". Стівенсон в 1956 році брав участь у правиборах разом із сенатором Е. Кіфовером, якого переміг, і сам став кандидатом на президента, але програв був президентські вибори в користь Айзенгавера, подібно як це було і в 1952-му році.

Французькі екстремісти в Альжирі невдоволені

Альжир. — Генерал Жак Массі, командант елітарних парашутних з'єднань в Альжирі, признав у своїй публічній промові до яких 3,000 слухачів, що йому відомо про „огірчення" між европейцями в Альжирі з приводу персонального складу нового уряду генерала де Ґоля. Деякі призвища з нового уряду пригадують попередні уряди, які плекали систему, що її хотілося закінчити. Генерал Массі, який перший покликав до життя Комітет публічної безпеки в Альжирі в дні 13-го травня ц. р. і є його головою, заповів на 4-го червня ц. р. приїзд до Альжиру ген. де Ґоля. Він висловив надію, що перебування генерала де Ґоля в Альжирі розвіє існуючі плітки та направить настрої. Інший промовець на тому зібранні, колишній генеральний резидент в Альжирі й головний політичний дорадник генералів в Альжирі — Жак Сустель, що його вважали лідером де-ґолістів, — заперечив, наче б між військовиками, цивільними діячами та Комітетом публічної безпеки існували якісь розбіжності. Заступник голови Комітету публічної безпеки, Леон Дельбек, який одверто критикував листу міністрів з уряді де Ґоля, був тепер в Парижі, щоб — як він висловився — „виснити ситуацію де Ґолеві".

Ділимося сумною вісткою про смерть Нашої Найдорожчої Матусі, яка наспіла із Рідних Земель України.

НАША РІДНА — НАЙДОРОЖЧА МАТИ І БАБУНЯ

бл. п. Юлія з Дасевичів ЛАЩУК

упокоїлася в Бозі, дня 20-го травня 1958 р. в місті Отинія, Станиславівської обл., Товмацького повіту, проживши 73 роки трудолюбивого життя.

Спи моя Матусенько спокійно спи — про одиноку Доню свою сни. Нехай Рідна Земля буде Тобі пером.

Глибоким горем прибиті:
МАРІЯ НЕСТЕРУК — донька
ЯКІВ — зять
ЯРОСЛАВ, ЗИНОВІЙ І ЮЛІЯН — внучки

Глядачі телевізії дістають сціп крови в ногах

Ню Йорк. — Визначний лікар написав статтю, в якій остерігає проти того, щоб довший час дивитися на телевізію з незграбно складеними ногами. Цей лікар знайшов між своїми пацієнтами три випадки легкого сціпу крови, бо ті глядачі довше, як годину не рухалися, маючи незручно складені ноги, і до них не могла свобідно доходити кров. Цей лікар рекомендує налоговим прихильникам телевізії, принаймні раз на годину порухати ногами та встати з сидження, щоб кров могла легко доходити до всіх місць організму. Налогові „телевізійники" не сміють мати на собі тих частин одежі, які їх стискають (пояси, тісні черевики, корсети і т. п.). Телевізія шкодить не тільки духові, але й тілу тих, що задовго на неї дивляться.

У Португалії оспорюють уряд Салязара

Лісбон. — Проти існуючої в Португалії урядової системи вибухла у зв'язку з виборами президента, що відбудуться в найближчу неділю, гостра опозиція. Обраний у 1951 р. президент Франціско Кравейро Льопез насправді не виконує ніякої реальної влади, а зате прем'єр Антоніо де Олівейра Салязар має в своїх руках повноту влади. За португальською конституцією — є там рід корпораційної системи, себто парлямент складається з двох палат по 120 осіб, при чому першу палату вибирають голови родин, а друга складається з представників корпорацій. Президент має право вета. Вся опозиція об'єдналася і висунула тільки одного кандиката в особі генерала Гумберта Дельґадо, який одверто закинув Салязарові диктаторські манери. Опозиція твердить, що уряд спутує її свободу передвиборчих рухів і переводить вибори стороннично.

45 ОСІБ ЗГИНУЛО В ЛЕТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ В МЕХІКО

Мехіко Сиτі. — 3-го червня пасажирський літак, який летів із Тіхуани до Мехіко Сиτі, налетів на вершок гори заввишки 7,500 стіп коло міста Ґвадаляхара і в цій катастрофі згинули всі 45 осіб, які були в літаку. Між жертвами цієї катастрофи було 15 американців із Каліфорнії. Катастрофа сталася під час дощу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПОНҐСТАВН, Огайо. — Відд. 230 св. І. Хрестителя, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 8-го червня 1958 р., о год. 3-ій по пол., у своїй домівці — 914 Franklin Ave. Проситься всіх членів прибути на збори та вислухати звітів делеґатів з Конвенції УНСоюзу, яка відбулася у Клівленді, Огайо. — М. Мушинський, гол.; П. Лицак, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Єдність", Відд. 163, подає до відома своїм членам, що Місячні збори відбудуться в неділю, 8-го червня 1958 р., в Горожанському Клюбі при 847 Френклін вул., о 12-ій год. впол. Проситься всіх членів прибути на призначений час. Новою точкою денного порядку буде звіт делеґатів із 24-ої Конвенції УНСоюзу. — М. Курко, предс.; Ст. Филик, фін. секр.; Д. Мисько, рек. секр.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ТАРЗАН, ч. 4070. На одного менше!

Тимчасово заспокоєний щодо задумів Кейсі, Тарзан радо очолив розшуки за його дядьком...

Не знаючи, що людина була зовсім зневірена і перейнята ненавистю! — Незабаром, — міркував Кейсі, я мушу позбутися цього дивака!

Але раптом вся увага звер-нулася на носія, який з криком упав, поцілений стрілою.